

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/108/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5116221220
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2017:5116221220.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Dagmar Cabadajovej, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený JUDr. Barbora Korenecová, advokát so sídlom P. XXX/X, L., proti žalovanému: U. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. A. XXX, o zaplatenie 1.968,- eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 17C/197/2016-42 zo dňa 09.01.2017, takto

rozhodol:

Rozsudok prvoinštančného súdu **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd žalobu zamietol, žalovanému priznal právo na náhradu trov konania v celom rozsahu, t. j. 100 %. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že žalovaný bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Žilina 3T 129/2010-54, ktorý nadobudol právoplatnosť 14.09.2010, za spáchanie trestného činu podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že 15.06.2009 uzatvoril so žalobcom zmluvu o úvere, na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 1.000,- eur, ktorý sa zaviazal uhradiť zvýšený o poplatok vo výške 968,- eur v 12-mesačných splátkach, to neurobil, neuhradil ani jednu mesačnú splátku i napriek výzvam a upozorneniam poskytovateľa úveru, čím spoločnosti POHOTOVOSTĚ spôsobil škodu vo výške 1.968,- eur s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 31Cdo 2620/2010 zo dňa 08.12.2010 ustálil, že podvodné konanie jedného z účastníkov zmluvy pri jej uzatvorení je dôvodom neplatnosti zmluvy podľa ust. § 49a OZ, ktorého sa môže úspešne dovolať len druhý účastník zmluvy (§ 40a Občianskeho zákonníka). Odvolávajúc sa i na ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR, Ústavného súdu ČR, ktorý v uznesení sp. zn. I. ÚS 384/2005 zo dňa 13.11.2007 skonštatoval, že na naplnenie trestnoprávnej skutkovej podstaty má v súkromnoprávnej rovine podvodné konania vplyv práve len na možnú existenciu omylu v zmysle § 49a OZ. V predmetnej veci nevyšlo z vykonaného dokazovania najavo, že by sa voči žalovanému v zmysle citovaného ustanovenia § 40a ods. 1 v spojení s citovaným ust. § 49a OZ žalobca dovolal relatívnej neplatnosti dotknutej úverovej zmluvy, čo znamená, že táto naďalej existuje a záväzok žalovaného na plnenie úveru aj s jeho príslušenstvom si môže žalobca uplatniť zo zmluvného vzťahu. S poukazom na uvedené skutočnosti a ust. § 420 OZ ustálil, že medzi žalobcom tvrdenou škodou spočívajúcou v úbytku v jeho majetkovej sfére zodpovedajúcej výške poskytnutej peňažnej istiny a protiprávnym konaním žalovaného, t. j. v uvedení žalobcu do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na splácanie úveru nie je možné vidieť príčinnú súvislosť. Zastal názor, že k žalobcom tvrdenej ujme v majetkovej sfére (skutočnej škode) nedošlo v príčinnej súvislosti s konaním žalovaného spočívajúcom v uvedení žalobcu do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na splácanie úveru (t. j. v porušení povinnosti pred vznikom zmluvy), ale v príčinnej súvislosti s plnením si povinnosti žalobcu podľa uzavretej zmluvy o úvere zo dňa 15.06.2009 a súčasným riadnym a včasným neplnením si zmluvnej povinnosti žalovaného vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky spolu s úrokom zo záväzkovo-právneho vzťahu medzi stranami sporu. Ak potom si žalobca v konaní skutkovo neuplatnil

nárok zodpovedajúci záväzkovo-právnomu vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, nemohol súd žalované plnenie priznať a žalobu v celom rozsahu zamietol. O náhrade trov konania rozhodol s poukazom na plný úspech žalovaného vo veci (§ 255 ods. 1 CSP). Dodal, že o samotnej výške náhrady trov konania rozhodne súd podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Proti rozsudku prvoinštančného súdu v zákonnej lehote doručil odvolanie žalobca. Poukázal na znenie ust. § 420 ods. 1 OZ. Zastal názor, že všetky 4 vyššie uvedené predpoklady zodpovednosti za škodu boli v danom prípade naplnené. Nestotožnil sa s odôvodnením odseku 21 napadnutého rozsudku, s tým, že prvoinštančný súd vec nesprávne právne vec posúdil, nakoľko je potrebné skúmať všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu v zmysle ust. § 222 ods. 1 Trestného zákona. Právna teória ohľadne predpokladu zodpovednosti za škodu - príčinná súvislosť (kauzálny nexus) vychádza z trestnoprávnej úpravy. Okresný súd tým, že rozhodol o vine žalovaného, potvrdil, že jeho konaním boli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty, t. j. aj vzniku malej škody a existenciu príčinnej súvislosti medzi konaním páchatel'a a vznikom škody. Pokiaľ sa prvoinštančný súd odvolával na uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25Cdo 1019/2002 zo dňa 06.11.2013, zastal názor, že práve predmetným rozsudkom došlo k porušeniu princípu právnej istoty. Pretože prvoinštančný súd nezohľadnil osobitosti prípadu a odkaz na uvedené judikáty, nie je vhodný, nakoľko nejde o tzv. obdobný prípad, resp. skutkový stav, žiadal, aby odvolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie, vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v podanom odvolaní podľa § 379 CSP a súc viazaný odvolacími dôvodmi podľa § 380 CSP postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario rozsudok prvoinštančného súdu zrušil, vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie postupom podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP v súvislosti s ust. § 391 ods. 1 CSP.

4. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že prvoinštančný súd z výsledkov vykonaného dokazovania dospel síce k správnym skutkovým zisteniam, avšak tieto nesprávne právne posúdil, v dôsledku čoho nevykonal ani žiadne dokazovanie k výške uplatneného nároku.

5. Podľa § 193 CSP, súd je viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

6. Vyslovenie povinnosti obžalovaného (škodcu) na náhradu škody spôsobenej trestným činom priamo v odsudzujúcom trestnom rozsudku je pomerne výnimočné. Trestné súdy v adhéznom konaní o nároku poškodeného totiž spravidla rozhodujú tak, že poškodeného s jeho nárokom v zmysle ust. § 288 ods. 1 Trestného poriadku odkazujú na civilné konanie.

7. V civilnom konaní o náhradu škody je právoplatný odsudzujúci rozsudok často kľúčovým dôkazom, ktorý sa vzťahuje tak k základu uplatneného nároku, ako aj k výške žalovanej sumy.

8. Trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky (tzv. znaky skutkovej podstaty) sú uvedené v Trestnom zákone, a to jednak v osobitnej časti, ako aj vo všeobecnej časti, pričom tvoria nerozlučnú jednotu. Skutková podstata trestného činu obsahuje 4 základné kvalifikačné znaky, a to: a) subjekt - páchatel'a, b) subjektívnu stránku - zavinenie vo forme úmyslu alebo nedbanlivosti, c) objekt - záujem chránený Trestným zákonom, d) objektívnu stránku - konanie páchatel'a, resp. opomenutie konania páchatel'om v prípade, keď bol povinný konať. V prípade niektorých trestných činov (napr. podvod, sprenevera a ďalšie) k týmto 4 základným kvalifikačným znakom povinne pristupujú aj ďalšie kvalifikačné znaky, napr. vznik škodového následku (spôsobenie škody inému) či kvalifikovaná škoda (t. j. minimálna výška škody potrebná na spáchanie trestného činu). Aby bolo možné vo výroku trestného rozsudku ustáliť, že určitá osoba spáchala určitý trestný čin, musia byť preukázateľne splnené všetky znaky skutkovej podstaty daného trestného činu.

9. Civilný súd je v konaní o náhradu škody viazaný výrokom právoplatného odsudzujúceho rozsudku. Výrok odsudzujúceho rozsudku obsahuje právnu časť a skutkovú časť. Z výroku o vine treba vždy vychádzať ako z celku a brať do úvahy jeho právnu aj jeho skutkovú časť. Práve skutková časť výroku

rieši naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu konaním páchatel'a. Skutková časť výroku odsudzujúceho rozsudku deklaruje v prípade spáchania trestného činu, ktorého kvalifikačným znakom je vznik škodlivého následku či kvalifikovaná škoda, nielen zavinené protiprávne konanie páchatel'a - škodcu, ale aj vznik škody a existenciu príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním a vzniknutou škodu, prípadne aj (minimálnu) výšku spôsobenej škody. Viazanosť civilného súdu výrokom odsudzujúceho rozsudku znamená, že sa prejavujú vo vzťahu ku všetkým znakom skutkovej podstaty konkrétneho trestného činu. To znamená, že v civilnom konaní si konajúci súd nemôže urobiť sám úsudok o tom, či boli naplnené znaky skutkovej podstaty určitého trestného činu. Pokiaľ je súčasťou skutkovej podstaty aj vznik škody a jej následok, je civilný súd viazaný nielen záverom trestného súdu o zavinenom protiprávnom konaní páchatel'a, ale aj o vzniku škody a existencii príčinnej súvislosti medzi zavineným protiprávnym konaním páchatel'a a spôsobenou škodu.

10. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na nález Ústavného súdu SR zo dňa 29.05.2014, sp. zn. III. ÚS 507/2013, v ktorom Ústavný súd SR vyslovil, že „V civilnom konaní si konajúci súd nemôže urobiť úsudok o tom, či boli naplnené skutkovej podstaty určitého trestného činu, pričom objektívna stránka skutkovej podstaty trestného činu, v danom prípade sprenevery, bola daná okrem iného prisvojením si cudzej veci. Následkom protiprávneho konania bol vznik škody, a teda ak okresný súd v trestnej veci právoplatne rozhodol o tom, že sťažovateľka spáchala trestný čin sprenevery, potom záväznosť jeho rozsudku pre súdy v civilnom konaní znamená aj záväznosť v otázke existencie zavineného protiprávneho konania sťažovateľky vzniku škody a jej následku a príčinnej súvislosti medzi nimi.“

11. Na druhej strane z rozsudku Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25Cdo 562/99 a 25Cdo 818/2004 možno vyvodit', že pokiaľ je súd viazaný rozhodnutím o tom, že bol spáchaný priestupok, pokiaľ bol právoplatne páchatel' trestného činu uznaný vinným, neznamená to, že škoda bola spôsobená výlučne jeho zavinením, pokiaľ sa na vzniku škody podieľala svojim spoluzavinením i iná osoba, príp. sám poškodený. Bolo by preto v rozpore s princípom právnej istoty nastoliť stav, aby civilný súd pri rozhodovaní o nároku poškodeného na náhradu škody tak významnú okolnosť, akou je spoluzavinenie inej osoby na vzniku škody, nezohľadnil.

12. Pokiaľ ide o rozsah viazanosti civilného súdu trestným rozsudkom v časti týkajúcej sa výšky škody, je potrebné zohľadniť predovšetkým rozhodnutia R 27/1977, R 22/1979, ako i nález Ústavného súdu SR zo dňa 23.11.2011, sp. zn. I. ÚS 269/2011, pričom tento nález je postavený na rešpektovaní princípu právnej istoty, ktorému zodpovedá v rámci viazanosti civilného súdu znakmi skutkovej podstaty trestného činu nielen otázka, kto je škodcom, ale aj výška škody. Opačný názor by bol v rozpore s princípom právnej istoty, že poškodenému bola spôsobená minimálne takáto škoda.

13. Ústavný súd SR v tomto svojom náleze všeobecne deklaroval, že ústavne konformný výklad ust. § 193 Civilného sporového poriadku vyžaduje, aby civilné súdy boli v konaní o náhradu škody viazané právoplatným odsudzujúcim rozsudkom vo vzťahu ku všetkým skutočnostiam, ktoré boli podmienkou odsúdenia páchatel'a a boli trestným súdom v trestnom konaní riadne zistené.

14. Ak je potom predpokladom naplnenia skutkovej podstaty trestného činu spôsobenie škody v určitej minimálnej výške a trestný súd vo výroku odsudzujúceho rozsudku ustálil, že protiprávnym konaním páchatel'a bola poškodenému spôsobená aspoň táto minimálna výška škody, v určitých prípadoch môže byť nerešpektovanie takto zistených záverov o výške škody civilným súdom skutočne v rozpore s princípom právnej istoty. Na druhej strane však nemožno opomínať skutočnosť, že pokiaľ síce v odsudzujúcom rozsudku je ustálená minimálna výška škody spôsobená trestným činom, avšak celkové okolnosti prípadu (vyplývajúce spravidla už z odôvodnenia trestného rozsudku alebo z obsahu pripojeného trestného spisu) nasvedčujú tomu, že na vzniku škody sa v takto ustálenej výške určitou mierou zavinenia podieľala aj iná osoba, resp. aj sám poškodený, je potrebné pri rozhodovaní o nároku na náhradu škody na tieto skutočnosti prihliadnuť. Je potrebné, aby civilný súd vždy zohľadňoval konkrétne okolnosti prípadu.

15. Vychádzajúc z uvedeného, odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu zrušil, vec mu vrátil na ďalšie konanie, nakoľko prvoinštančný súd pri svojom rozhodovaní nerešpektoval vyššie uvedené princípy, vec nesprávne právne posúdil, v dôsledku čoho nevykonal dokazovanie zamerané na zistenie či prípadne sa na vzniku škody nepodieľala svojim spoluzavinením i iná osoba, t. j. sám poškodený pri uzatváraní úverovej zmluvy. Bez povšimnutia ponechal, že medzi stranami sporu uzatvorená úverová

zmluva vo svojej podstate založila spotrebiteľský vzťah a nezaoberal sa ani možnou aplikáciou ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisoch.

16. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerov hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)